

DELEGIRANA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/1597**od 3. svibnja 2019.****o dopuni Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u odnosu na zajedničku metodologiju i minimalne zahtjeve u pogledu kvalitete za ujednačeno mjerenje razine otpada od hrane****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 8.,

budući da:

- (1) Direktivom 2008/98/EZ utvrđena je obveza država članica da u svoje programe za sprečavanje nastanka otpada uključe sprečavanje nastanka otpada od hrane te da prate i procjenjuju provedbu svojih mjera za sprečavanje nastanka otpada od hrane mjerenjem razine otpada od hrane na temelju zajedničke metodologije. Tu zajedničku metodologiju i minimalne zahtjeve u pogledu kvalitete za ujednačeno mjerenje razine otpada od hrane treba utvrditi Komisija na temelju rezultata rada Platforme EU-a o gubitku i rasipanju hrane.
- (2) Definicijom „hrane” utvrđenom u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ obuhvaćena je sva hrana, duž cijelog lanca opskrbe hranom od proizvodnje do potrošnje. Hrana uključuje i nejestive dijelove, kao što su kosti pričvršćene za meso namijenjeno prehrani ljudi, ako tijekom proizvodnje hrane nisu odvojeni od jestivih dijelova. Stoga otpad od hrane može sadržavati stavke koje uključuju dijelove hrane namijenjene za prehranu i dijelove hrane koji nisu namijenjeni za prehranu.
- (3) Otpad od hrane ne uključuje gubitke u fazama lanca opskrbe hranom u kojima određeni proizvodi još nisu postali hrana kako je definirana u članku 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002, kao što su jestive biljke koje nisu ubrane. Isto tako ne uključuje nusproizvode iz proizvodnje hrane koji ispunjavaju kriterije iz članka 5. stavka 1. Direktive 2008/98/EZ jer takvi nusproizvodi nisu otpad.
- (4) Potrebno je spriječiti i smanjiti rasipanje hrane u cijelom lancu opskrbe hranom. Budući da se vrste otpada od hrane i čimbenici koji pridonose nastanku otpada od hrane znatno razlikuju u različitim fazama lanca opskrbe hranom, rasipanje hrane trebalo bi mjeriti odvojeno za svaku fazu.
- (5) Raspodjela otpada od hrane na različite faze lanca opskrbe hranom trebala bi se provoditi u skladu sa zajedničkom statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti u Uniji koja je uspostavljena Uredbom (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ kao „NACE Revision 2”. U nedostatku odgovarajuće klasifikacije NACE Rev. 2 dodjelu „kućanstvima” trebalo bi provesti upućivanjem na točku 1.2. odjeljka 8. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2150/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾.
- (6) Iako Odluka Komisije 2000/532/EZ ⁽⁵⁾ o europskom popisu otpada ne omogućuje uvijek preciznu identifikaciju otpada od hrane, ona može nacionalnim tijelima pružiti smjernice u kontekstu mjerenja otpada od hrane.
- (7) Poljoprivredni materijal iz članka 2. stavka 1. točke (f) Direktive 2008/98/EZ i nusproizvodi životinjskog podrijetla iz članka 2. stavka 2. točke (b) Direktive 2008/98/EZ isključeni su iz područja primjene te direktive te se stoga ne bi trebali mjeriti kao otpad od hrane.

⁽¹⁾ SL L 312, 22.11.2008., str. 3.

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima. (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 2150/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2002. o statističkim podacima o otpadu (SL L 332, 9.12.2002., str. 1.).

⁽⁵⁾ Odluka Komisije 2000/532/EZ od 3. svibnja 2000. koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ o popisu otpada u skladu s člankom 1. točkom (a) Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ o utvrđivanju popisa opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4. Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (SL L 226, 6.9.2000., str. 3.).

- (8) Kako bi metodologija bila primjenjiva u praksi i kako bi teret praćenja bio razmjernan i razuman, neki tokovi otpada za koje se očekuje da neće uključivati otpad od hrane ili da će uključivati zanemarive količine otpada od hrane ne bi se trebali mjeriti kao otpad od hrane.
- (9) Kako bi se poboljšala preciznost mjerenja otpada od hrane, neprehrambene materijale koji su pomiješani s otpadom od hrane (npr. zemlja ili ambalaža) trebalo bi u najvećoj mogućoj mjeri isključiti iz mase otpada od hrane.
- (10) Nekoliko vrsta hrane obično se baca kao otpadne vode ili s otpadnim vodama, kao što su obična i mineralna voda u bocima, pića i ostale tekućine. Zasad ne postoje metode za mjerenje takvog otpada kojima bi se jamčila dovoljna razina pouzdanosti i usporedivosti dostavljenih podataka. Stoga takve vrste hrane ne bi trebalo mjeriti kao otpad od hrane. Međutim, države članice trebale bi imati mogućnost dobrovoljnog dostavljanja informacija o tim vrstama hrane.
- (11) Iako su stvari koje su namijenjene za uporabu kao hrana za životinje iz članka 2. stavka 2. točke (e) Direktive 2008/98/EZ isključene iz područja primjene te direktive i stoga ih ne bi trebalo mjeriti kao otpad od hrane, informacije o hrani izvorno namijenjenoj prehrani ljudi te potom preusmjerenoj u hranu za životinje (uključujući bivšu hranu kako je definirana u točki 3. dijela A Priloga Uredbi Komisije (EU) br. 68/2013)⁽⁶⁾ važne su za razumijevanje tokova materijala povezanih s hranom i mogu biti korisne pri planiranju ciljane politike sprečavanja rasipanja hrane. Zbog toga bi države članice trebale imati mogućnost dostaviti te informacije na dobrovoljnoj osnovi prema istom obrascu.
- (12) Kako bi se omogućilo precizno navođenje količine otpada od hrane nastalog u svakoj fazi lanca opskrbe hranom, države članice trebale bi provesti detaljno mjerenje količine otpada od hrane. Takvo detaljno mjerenje trebalo bi redovito provoditi u svakoj fazi lanca opskrbe hranom, a najmanje jedanput u četiri godine.
- (13) Prema članku 37. stavku 3. Direktive 2008/98/EZ, države članice svake godine dostavljaju izvješća o količinama otpada od hrane. Kako bi se osigurala proporcionalnost i smanjilo administrativno opterećenje, državama članicama trebalo bi za potrebe tih godišnjih izvješća osigurati niz metoda za mjerenje otpada od hrane, uključujući postojeće analize nastanka otpada od hrane, nove namjenske studije o rasipanju hrane, podatke prikupljene za statističke podatke o otpadu ili obveze izvješćivanja o otpadu te druge socioekonomske podatke ili kombinaciju tih mogućnosti. U najvećoj bi mjeri trebalo koristiti etablirane izvore podataka kao što je europski statistički sustav.
- (14) Kako bi se osiguralo ujednačeno praćenje tokova materijala u lancu opskrbe hranom u kontekstu ciljane politike sprečavanja rasipanja hrane, trebalo bi se pobrinuti da države članice koje odluče detaljnije mjeriti otpad od hrane ili proširiti pokrivenost mjerenjem na povezane tokove materijala to mogu činiti prema istom obrascu.
- (15) Kako bi se omogućila provjera dostavljenih podataka i poboljšanje metoda mjerenja te kako bi se osigurala usporedivost tih metoda, države članice trebale bi dostaviti dodatne informacije povezane s metodama mjerenja i kvalitetom prikupljenih podataka,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Područje primjene mjerenja otpada od hrane

1. Količine otpada od hrane mjere se odvojeno za sljedeće faze lanca opskrbe hranom:
  - (a) primarna proizvodnja;
  - (b) prerada i proizvodnja;
  - (c) maloprodaja i distribucija hrane;
  - (d) restorani i mjesta na kojima se poslužuje hrana;
  - (e) kućanstva.

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (EU) br. 68/2013 od 16. siječnja 2013. o Katalogu krmiva (SL L 29, 30.1.2013., str. 1.).

2. Otpad od hrane pripisuje se svakoj fazi lanca opskrbe hranom iz stavka 1. u skladu s Prilogom I.
3. Mjerenje obuhvaća otpad od hrane koji je razvrstan pod oznakama otpada iz Priloga II. ili pod svakom drugom oznakom otpada za otpad koji uključuje otpad od hrane.
4. Mjerenje otpada od hrane ne obuhvaća sljedeće stavke:
  - (a) poljoprivredni materijal iz članka 2. stavka 1. točke (f) Direktive 2008/98/EZ;
  - (b) nusproizvode životinjskog podrijetla iz članka 2. stavka 2. točke (b) Direktive 2008/98/EZ;
  - (c) ostatke otpada od hrane prikupljene u ambalažnom otpadu razvrstanom pod oznakom otpada „15 01 – Ambalaža (uključujući odvojeno prikupljen komunalni ambalažni otpad)” u Europskom popisu otpada kako je utvrđen u Odluci 2000/532/EZ;
  - (d) ostatke otpada od hrane prikupljene u otpadu razvrstanom pod oznakom otpada: „20 03 03 – Ostaci od čišćenja ulica” u Europskom popisu otpada kako je utvrđen u Odluci 2000/532/EZ;
  - (e) neprehrambene materijale koji su pri prikupljanju pomiješani s otpadom od hrane, u mjeri u kojoj je to moguće.
5. Mjerenje otpada od hrane ne obuhvaća sljedeće stavke, ne dovodeći u pitanje dobrovoljno mjerenje iz članka 3.:
  - (a) otpad od hrane ocijeđen kao otpadne vode ili s otpadnim vodama;
  - (b) tvari namijenjene za uporabu kao hrana za životinje iz članka 2. stavka 2. točke (e) Direktive 2008/98/EZ.

Članak 2.

Metodologija mjerenja otpada od hrane

1. Države članice svake godine mjere količinu otpada od hrane koji je nastao u punoj kalendarskoj godini.
2. Države članice mjere količinu otpada od hrane u određenoj fazi lanca opskrbe hranom primjenom metodologije utvrđene u Prilogu III. barem jedanput svake četiri godine.
3. Ako se ne koristi metodologija utvrđena u Prilogu III., države članice mjere količinu otpada od hrane u određenoj fazi lanca opskrbe hranom primjenom metodologije utvrđene u Prilogu IV.
4. Za prvo razdoblje izvješćivanja, kako je navedeno u članku 37. stavku 3. trećem podstavku Direktive 2008/98/EZ, države članice mjere količinu otpada od hrane u svim fazama lanca opskrbe hranom primjenom metodologije utvrđene u Prilogu III. Države članice za to razdoblje mogu koristiti podatke prikupljene u već postojećim mehanizmima za godinu 2017. ili kasnije.
5. Količine otpada od hrane mjere se u metričkim tonama svježe mase.

Članak 3.

Dobrovoljno mjerenje

Države članice mogu izmjeriti razine otpada od hrane i dostaviti Komisiji dodatne podatke o njima te podatke o sprečavanju rasipavanja hrane. Ti podaci mogu uključivati sljedeće:

- (a) količine otpada od hrane za koji se smatra da se sastoji od dijelova hrane namijenjene za prehranu ljudi;
- (b) količine otpada od hrane ocijeđenog kao otpadne vode ili s otpadnim vodama;
- (c) količine otpada od hrane koja je redistribuirana za ljudsku potrošnju, kako je navedeno u članku 9. stavku 1. točki (h) Direktive 2008/98/EZ;
- (d) količine hrane koja više nije namijenjena prehrani ljudi i koja je stavljena na tržište radi prerade u hranu za životinje koju obavlja subjekt u poslovanju hranom za životinje kako je definiran u članku 3. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
- (e) bivša hrana kako je definirana u točki 3. dijela A Priloga Uredbi (EU) br. 68/2013.

Članak 4.

Minimalni zahtjevi u pogledu kvalitete

1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se osigurala pouzdanost i točnost mjerenja otpada od hrane. Države članice konkretno moraju osigurati sljedeće:

- (a) mjerenja provedena u skladu s metodologijom utvrđenom u Prilogu III. temelje se na reprezentativnom uzorku populacije na koji se primjenjuju njezini rezultati te na odgovarajući način odražavaju razlike u podacima o količinama otpada od hrane koji treba mjeriti;
- (b) mjerenja provedena u skladu s metodologijom utvrđenom u Prilogu IV. temelje se na najboljim dostupnim informacijama.

2. Države članice Komisiji dostavljaju informacije o metodama koje se koriste za mjerenje otpada od hrane za svaku fazu lanca opskrbe hranom i o svim značajnim izmjenama metoda koje se koriste u usporedbi s metodama korištenima za prethodno mjerenje.

Članak 5.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 3. svibnja 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

Pripisivanje otpada od hrane različitim fazama lanca opskrbe hranom

Faze lanca opskrbe hranom	Odgovarajuća stavka u statističkim podacima o otpadu ⁽¹⁾ koji uključuju određenu fazu lanca opskrbe hranom	Djelatnost u kojoj nastaje otpad	
		Odgovarajuća oznaka NACE Rev. 2	Opis
Primarna proizvodnja	Dio stavke 1.	Odjeljak A	
			Područje 01.
			Područje 03.
Prerada i proizvodnja	Dio stavke 3.	Odjeljak C	
			Područje 10.
			Područje 11.
Maloprodaja i ostala distribucija hrane	Dio stavke 17.	Odjeljak G	
			Područje 46.
			Područje 47.
Restorani i ugostiteljski objekti	Dio stavke 17.	Odjeljak I	
			Područje 55.
			Područje 56.
		Odjeljci N, O, P, Q, R, S	
			Područja koja obuhvaćaju djelatnosti u kojima se pružaju ugostiteljske usluge (npr. usluge pripreme i posluživanja hrane za zaposlenike, u ustanovama zdravstvene skrbi, obrazovnim ustanovama, usluge pripreme i posluživanja hrane na putovanju).
Kućanstva	Stavka 19.	„Kućanstva” kako su navedena u odjeljku 8. točki 1.2. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2150/2002 o statističkim podacima o otpadu	Otpad iz kućanstava

(1) Odjeljak 8. točka 1. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 2150/2002.

PRILOG II.

Oznake otpada u europskom popisu otpada za vrste otpada koje obično uključuju otpad od hrane

Primarna proizvodnja

02 01 02	otpadna životinjska tkiva
02 01 03	otpadna biljna tkiva

Prerada i proizvodnja

02 02	otpad od pripremanja i prerade mesa, ribe i ostale hrane životinjskog podrijetla
02 03	otpad od pripremanja i prerade voća, povrća, žitarica, jestivih ulja, kaka, kave, čaja i duhana; konzerviranja; proizvodnje kvasca i ekstrakta kvasca, pripremanja melase i fermentacije
02 04	otpad iz proizvodnje šećera
02 05	otpad iz proizvodnje mljekarskih proizvoda
02 06	otpad iz pekarstva i slastičarstva
02 07	otpad nastao proizvodnjom alkoholnih i bezalkoholnih pića (osim kave, čaja i kaka)

Maloprodaja i ostala distribucija hrane

20 01 08	biorazgradivi otpad iz kuhinja i iz kantina
20 01 25	jestiva ulja i masti
20 03 01	miješani komunalni otpad
20 03 02	otpad s tržnica
16 03 06	organski otpad koji nije naveden pod 16 03 05

Restorani i ugostiteljski objekti

20 01 08	biorazgradivi otpad iz kuhinja i iz kantina
20 01 25	jestiva ulja i masti
20 03 01	miješani komunalni otpad

Kućanstva

20 01 08	biorazgradivi otpad iz kuhinja i iz kantina
20 01 25	jestiva ulja i masti
20 03 01	miješani komunalni otpad

Metodologija za detaljno mjerenje otpada od hrane

Količina otpada od hrane u određenoj fazi lanca opskrbe hranom utvrđuje se mjerenjem otpada od hrane koji je nastao u uzorku subjekata u poslovanju hranom ili kućanstava u skladu s bilo kojom od sljedećih metoda ili kombinacijom tih metoda ili bilo kojom drugom metodom koja je jednako relevantna, reprezentativna i pouzdana.

Faza lanca opskrbe hranom	Metode mjerenja			
Primarna proizvodnja	— Izravno mjerenje	— Bilanca mase		— Upitnici i razgovori
Prerada i proizvodnja				— Koeficijenti i statistički podaci o proizvodnji.
Maloprodaja i ostala distribucija hrane			— Analiza sastava otpada	— Brojanje/skeniranje
Restorani i ugostiteljski objekti				— Dnevnici
Kućanstva				

Opis metoda

Metode koje se temelje na izravnom pristupu otpadu od hrane/izravno mjerenje

Subjekt s izravnim (fizičkim) pristupom otpadu od hrane primjenjuje sljedeće metode za mjerenje ili procjenu količine otpada od hrane:

— **izravno mjerenje (vaganje ili procjena obujma)**

Upotreba mjernog uređaja za određivanje mase uzoraka otpada od hrane ili frakcija ukupnog otpada, izravno ili određivanjem na temelju obujma. Uključuje mjerenje odvojeno prikupljenog otpada od hrane.

— **skeniranje/brojanje**

Procjena broja elemenata koji čine otpad od hrane i primjena rezultata kako bi se odredila masa.

— **analiza sastava otpada**

Fizičko odvajanje otpada od hrane od drugih frakcija kako bi se utvrdila masa odvojenih frakcija.

— **dnevnici**

Pojedinac ili skupina pojedinaca redovito vodi evidenciju ili zapisnik informacija o otpadu od hrane.

Ostale metode

Ako ne postoji izravni (fizički) pristup otpadu od hrane ili ako izravno mjerenje nije izvedivo koriste se sljedeće metode:

— **bilanca mase**

Izračun količine otpada od hrane na temelju mase hrane koja ulazi u sustav koji se mjeri i izlazi iz njega te prerade i potrošnje hrane u sustavu.

— **koeficijenti**

Korištenje prethodno utvrđenih koeficijenata otpada od hrane ili postotaka koji su reprezentativni za podsektor prehrambene industrije ili za pojedini poslovni subjekt. Ti koeficijenti ili postoci utvrđuju se uzorkovanjem, na temelju podataka koje dostavljaju subjekti u poslovanju s hranom ili drugim metodama.

PRILOG IV.

Metodologija za mjerenje otpada od hrane ako se ne provodi detaljno mjerenje u skladu s metodologijom utvrđenom u Prilogu III.

Ako se ne provodi detaljno mjerenje iz članka 2., količine otpada od hrane nastalog u određenoj fazi lanca opskrbe hranom mjere se primjenom jedne od sljedećih metoda ili kombinacijom tih metoda:

- (a) Izračun količine otpada od hrane na temelju najnovijih dostupnih podataka o udjelu otpada od hrane u određenoj fazi lanca opskrbe hranom (utvrđen u skladu s Prilogom III.) i ukupnoj količini otpada nastalog u toj fazi. Ukupna količina otpada nastalog u određenoj fazi lanca opskrbe hranom utvrđuje se na temelju podataka dostavljenih u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EZ) br. 2150/2002 za svaku fazu lanca opskrbe hranom iz Priloga I. U slučajevima kada takvi podaci nisu dostupni za određenu godinu, upotrebljavaju se podaci za prethodnu godinu.
- (b) Izračun količine otpada od hrane na temelju socioekonomskih podataka koji su relevantni za pojedine faze lanca opskrbe hranom. Izračun otpada od hrane temelji se na najnovijim podacima o količinama otpada od hrane koji je nastao u određenoj fazi lanca opskrbe hranom te podacima o povećanju ili smanjenju, u razdoblju od godine posljednjeg mjerenja tih podataka do aktualnog izvještajnog razdoblja, razine jednog ili više sljedećih socioekonomskih pokazatelja:

Faza lanca opskrbe hranom	Pokazatelj
Primarna proizvodnja	— Proizvodnja hrane u poljoprivredi, ribarstvu i lovu
Prerada i proizvodnja	— Proizvodnja prerađene hrane – na temelju podataka PRODCOM ⁽¹⁾ .
Maloprodaja i ostala distribucija hrane	— Promet prehrambenim proizvodima — Stanovništvo
Restorani i ugostiteljski objekti	— Promet — Zaposlenost (u ekvivalentima punog radnog vremena)
Kućanstva	— Stanovništvo — Raspoloživi dohodak kućanstava ⁽²⁾

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 912/2004 od 29. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3924/91 o uspostavi istraživanja Zajednice o industrijskoj proizvodnji (SL L 163, 30.4.2004., str. 71.).

⁽²⁾ Prema izvješću Eurostata.

Države članice mogu koristiti i druge pokazatelje ako su bolje povezani s nastankom otpada od hrane u određenoj fazi lanca opskrbe hranom.